

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Херсонського державного
університету

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

« 15 » вересня 2022

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИКИ**

Факультет психології, історії та соціології

Кафедра психології

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма Психологія

Курс 1, 2

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Форма навчання денна

ПОГОДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-
педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« ____ » _____ 2022р.

Програма розроблена:

1. Блинова О.Є. – докторка психологічних наук, професорка кафедри психології
2. Казібекова В.Ф. – кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри практичної психології;
3. Крупник І.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології;
4. Тавровецька Н.І. – кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри практичної психології.

Деканеса факультету Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від « 01 » вересня 2022 р.

Завідувачка кафедри Олена БЛИНОВА

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол № 1 від « 14 » вересня 2022 р.

Голова ради

Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

Керівниця навчального відділу Яценко В.Ф.

1. ВСТУП

Одним із засобів успішної підготовки магістрантів до роботи психолога є практика, яка є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у закладі вищої освіти і проводиться на оснащених відповідним чином базах навчальних закладів, а також на сучасних підприємствах і в організаціях різних галузей господарства, освіти, культури, охорони здоров'я.

Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення, формування у магістрантів необхідного і достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до ступеню вищої освіти «магістр».

Практична підготовка магістрантів зі спеціальності «Психологія» за ступенем вищої освіти «магістр» передбачає організацію та проведення виробничої та переддипломної практики.

Виробнича практика проводиться в умовах максимально наближених до реальної професійної діяльності і є початковою ланкою практичного засвоєння професії психолога, логічно поєднує та завершує цикли теоретичного навчання.

Виробнича практика складається з трьох модулів, перший з яких має на меті засвоєння магістрантами етапів науково – дослідної роботи. А саме, знайомство із специфікою складання емпіричного дослідження, методологічним, процедурним розділом програми, роботою з науковими та науково метричними базами.

Другий модуль є важливою ланкою практичного засвоєння професії психолога, магістрантам надається можливість опанувати професійними вміннями і навичками, усвідомити науково-теоретичні основи роботи практичного психолога враховуючи основні напрямки практичної діяльності психологічної служби, третій модуль має на меті опанування професійними вміннями і навичками, досвідом роботи педагога, усвідомлення науково-теоретичних основ роботи викладача психології. Магістрантам надається можливість засвоїти закономірності та принципи освітнього процесу.

Програма виробничої практики логічно поєднує та завершає цикли теоретичного навчання.

Переддипломна практика як частина основної освітньої програми є завершальним етапом навчання і проводиться після засвоєння програм теоретичного і практичного навчання.

Керівниками переддипломної практики призначаються керівники дипломної роботи. Вони відповідають за організацію і проведення практики магістрантів. Керівник практики здійснює контроль за своєчасним і якісним виконанням виданого індивідуального завдання, надає магістранту методичну допомогу в організації роботи та консультує його з тематики завдання.

Графік проведення практики

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість проведення (тижні)	База практики	Відповідальний підрозділ
1	2	Виробнича	3	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ (методичний кабінет, бібліотека університету) Бібліотеки міста	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ
2	2	Виробнича	5 тижнів	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ (методичний кабінет, бібліотека університету) Бібліотеки міста	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ
2	3	Виробнича	4 тижні	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ (методичний кабінет, бібліотека університету) Бібліотеки міста	Кафедра психології; Соціально-психологічна служба ХДУ
2	3	Переддипломна	4 тижні	Кафедра психології (методичний кабінет, бібліотека університету) Бібліотеки міста	Кафедра психології

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

Основна мета виробничої практики – ознайомити магістрантів з організацією освітнього процесу у закладі вищої освіти та отримати досвід самостійної діяльності як викладача психології, поглибити теоретичні знання магістрантів з урахуванням сучасних умов освітнього процесу, а також закріпити практичні навички роботи психолога-практика в освітніх закладах.

В процесі практики перед магістрантами ставляться наступні завдання:

- поглиблення й закріплення у виробничих умовах теоретичних знань зі спеціальних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних завдань практики;
- апробування вміння і здатності викладати результати своєї роботи і відстоювати сформульовані наукові положення.
- поглибити та закріпити теоретичні знання магістрантів з педагогіки, педагогічної психології, вікової психології та методики викладання психології у вищій школі;
- вивчення передового практичного досвіду;
- оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, призначених для використання при підготовці для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності Психологія;
- формування умінь педагогічного спілкування з студентами;
- виховання морально-етичних якостей викладача, індивідуального стилю професійної діяльності, потреби у саморозвитку;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- формування навичок проведення семінарів, практичних та лабораторних занять та кураторських годин.
- формування умінь планування практичної діяльності психолога;
- закріплення навичок психодіагностичної, консультативної та тренінгової роботи.

Основна мета та завдання переддипломної практики:

Метою практики є створення теоретичної та експериментальної бази для виконання кваліфікаційної випускної роботи.

Завдання:

- закріплення і поглиблення знань, що набуті в університеті під час вивчення спеціальних дисциплін;
- набуття практичних навичок, умінь і знань за фахом, а також щодо планування, підготовки, організації і виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів;
- завершення виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне осмислення зібраного практичного і статистичного матеріалу, теоретичної та експериментальної бази з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту;

- перевірка стану врахування потреб та проблем підприємств-замовників, зв'язку з науково-дослідними роботами кафедр, підготовка доповідей магістрантів на наукових конференціях;
- апробування вміння і здатності викладати результати своєї роботи і відстоювати сформульовані ним наукові положення.

Після проходження виробничої та переддипломної практик магістрант повинен володіти наступними **компетенціями**:

Загальні компетентності (ЗК):

1. ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.
2. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
3. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові компетентності:

1. ФК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
2. ФК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
3. ФК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
4. ФК 11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати

1. ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
2. ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
3. ПР 12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
4. ПР 13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.

Виробнича практика

Мета виробничої практики – ознайомити магістрантів з організацією освітнього процесу у закладі вищої освіти та отримати досвід самостійної діяльності як викладача психології, поглибити теоретичні знання магістрантів з урахуванням сучасних умов освітнього процесу, а також закріпити практичні навички роботи психолога-практика в освітніх закладах.

В процесі практики перед магістрантами ставляться наступні завдання:

- поглиблення й закріплення у виробничих умовах теоретичних знань зі

спеціальних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних завдань практики;

- поглибити та закріпити теоретичні знання магістрантів з педагогіки, педагогічної психології, вікової психології та методики викладання психології у вищій школі;
- вивчення передового практичного досвіду;
- оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, призначених для використання при підготовці для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності Психологія;
- формування умінь педагогічного спілкування з студентами;
- виховання морально-етичних якостей викладача, індивідуального стилю професійної діяльності, потреби у саморозвитку;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- формування навичок проведення семінарів, практичних та лабораторних занять та кураторських годин.
- формування умінь планування практичної діяльності психолога;
- закріплення навичок психодіагностичної, консультативної та тренінгової роботи.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст програми виробничої психологічної практики та організаційні заходи щодо виконання наведені у таблиці.

3.1. ВИДИ РОБІТ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Виробнича практика

Виробнича практика на базі випускових кафедр та соціально-психологічної служби ХДУ Діяльність магістрантів 1 курсу спеціальності: 053 Психологія на період виробничої практики 3тижні (1 модуль) включає:		
Магістрант повинен знати	Магістрант повинен уміти	Види діяльності
- Технології формування діагностичних, корекційних методичних матеріалів. - Особливості методологічного та процедурного розділів дослідницької програми -Вимоги до написання наукової статті. - Технологію роботи з наукометричними базами (ORCID, Google Scholar, тощо). - Технологію роботи із автоматизованою інформаційною системою	- розроблювати програму наукового дослідження. - написання наукової статті як теоретичного так і практичного характеру. - створювати та редагувати авторські наукові профілі ORCID, Google Scholar, Publons, тощо - вміти проводити діагностичні дослідження в онлайн-режимі за допомогою АІС «Психолог» та отримувати результати діагностики як групи, так і окремих респондентів для	<i>Перелік основних видів роботи:</i> - створення наукового профілю у наукометричних базах; - самостійний пошук наукових джерел для теоретичного розділу наукової статті у наукових базах; - складання плану наукового дослідження та його проведення з подальшим висвітлення результатів у фаховому виданні з психології;

«Я-ПСИХОЛОГ».	подальшого опрацювання. - вміти працювати з науковими базами (Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського; репозитарій Херсонського державного університету; Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, сайт Національної академії педагогічних наук України; Херсонська віртуальна бібліотека ХДУ та ін.). - формулювати наукову проблему для подальших науково-практичних розвідок	- написання наукової статті за результатами онлайн-тестування для подальшого друку у фаховому виданні.
---------------	--	--

Виробнича практика на базі випускових кафедр та соціально-психологічної служби ХДУ
 Діяльність магістрантів 1 курсу спеціальності: 053 Психологія на період виробничої практики 5тижнів (2 модуль) включає:

Магістрант повинен знати	Магістрант повинен уміти	Види діяльності
- Зміст роботи психолога бази практики, основні види діяльності, функціональні обов'язки. - Технології формування діагностичних, корекційних методичних матеріалів. - Методику проведення психологічної консультації, психологічного тренінгу.	- Самостійно проводити психодіагностичну роботу: аналіз проблемної психологічної ситуації, написання наукової статті за результатами діагностики. - Проводити психологічні консультації та оформлювати протоколи. - Розробляти та проводити соціально-психологічні тренінги з супервізією.	<i>Перелік основних видів роботи:</i> - Вивчення і аналіз побудови робочого плану психолога бази практики, опис видів його діяльності та функціональних обов'язків. - Ознайомлення з методичними розробками, підручниками, документацією, яку заповнює психолог бази практики. - Самостійне проведення психодіагностичної роботи: аналіз проблемної психологічної ситуації, написання наукової статті за результатами діагностики. - Проведення 3 психологічних консультацій з одним клієнтом з оформленням стенограми - Розробка та проведення соціально-психологічного

		тренінгу з супервізією.
Виробнича практика на базі випускаючих кафедр Діяльність магістрантів 2 курсу спеціальності: 053 Психологія на період виробничої практики 4 тижні (3модуль) включає:		
Магістрант повинен знати	Магістрант повинен уміти	Види діяльності
- Зміст освітньої діяльності та основи педагогіки вищої школи; - педагогічні технології, форми та методи навчання у у закладі вищої освіти; - форми та методи організації виховної діяльності в академічних групах; - структуру методичної роботи у ЗВО, вимоги до планування та розробки навчально-методичного забезпечення дисциплін; - критерії оцінювання, форми та методи контролю навчально-пізнавальної діяльності; - професійні обов'язки викладача з фаху, куратора академічної групи;	- Визначати і розв'язувати конкретні навчально-виховні завдання, виходячи із загальної мети навчання та виховання, з урахуванням індивідуальних, вікових відмінностей, соціально-психологічних особливостей студентського колективу; - вивчати особливості студентського колективу; здійснювати усі види планування роботи викладача, формувати навички ведення документації; - працювати спільно з викладачем фахової дисципліни, куратором академічної групи, керівником колективу; - готувати та проводити практичні та семінарські заняття; - підготовляти матеріали для проведення різних форм контролю знань студентів (контрольні запитання, тести та ін.); - проводити аналіз роботи педагога на практичних та семінарських заняттях; - проводити самоаналіз результатів проведення власних навчальних заходів.	<i>Перелік основних видів навчальної роботи</i> - відвідування занять провідних викладачів кафедри та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом (5-6 занять); - оформлення 2 відгуків на відвідані заняття, що були проведені викладачами кафедри, та 1 відгук на відвідане заняття, що було проведене іншим магістрантом; - проведення 2 семінарських та 2 практичних (або лабораторних) занять; - проведення консультацій з навчального предмету; - перевірка контрольних робіт, що передбачені навчальним планом. <i>Перелік основних видів методичної роботи</i> - ознайомлення з робочими навчальними планами і робочими навчальними програмами дисциплін відповідних напрямів підготовки; - підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних лабораторних занять і самостійної роботи студентів (розробка планів проведення 2 семінарських та 2 практичних або лабораторних занять); - складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю за однією дисципліною, тестових завдань для проведення поточного

		контролю (10 тестових питань до кожного заняття, що розробляється); - розробка і впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання. <i>Перелік основних видів організаційної роботи:</i> - ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи факультету, випускової кафедри; - участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень куратора академічної групи; - проведення кураторської години за визначеною тематикою; - участь у роботі засідань випускової кафедри; - ознайомлення з правилами оформлення виробничої документації.
--	--	---

Переддипломна практика

Мета та завдання переддипломної практики:

Метою практики є створення теоретичної та експериментальної бази для виконання кваліфікаційної випускної роботи.

Завдання:

- закріплення і поглиблення знань, що набуті в університеті під час вивчення спеціальних дисциплін;
- набуття практичних навичок, умінь і знань за фахом, а також щодо планування, підготовки, організації і виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів;
- завершення виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне осмислення зібраного практичного і статистичного матеріалу, теоретичної та експериментальної бази з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту;
- перевірка стану врахування потреб та проблем підприємств-замовників, зв'язку з науково-дослідними роботами кафедр, підготовка доповідей магістрантів на наукових конференціях;
- апробування вміння і здатності викладати результати своєї роботи і відстоювати сформульовані ним наукові положення.

Основні види робіт під час практики наведені у таблиці

Діяльність магістрантів 2 курсу спеціальності: 053 Психологія на період переддипломної практики включає:		
Магістрант повинен знати	Магістрант повинен уміти	Види діяльності
- методику дослідницької роботи при аналізі конкретних явищ і процесів у освітньому процесі; - методи збору інформації її обробки (в тому числі й комп'ютерної);	- володіти методами збору інформації, застосовувати на практиці методи наукового пізнання; - проектувати, планувати та здійснювати експериментальне дослідження; - обробляти теоретичні та емпіричні результати дослідження; - оформляти матеріали згідно вимогам до наукових робіт, - на науковій основі організувати свою працю.	- розробка та проведення 1 корекційного заходу у тренінговій формі за обраною тематикою; - аналіз літературних джерел за обраною тематикою; - формування переліку статей з періодичних видань за обраною тематикою; - розробка програми та здійснення експериментальної частини дослідження, передбаченого виконанням випускної роботи; - написання наукової статті з теми магістерської роботи в збірку «Магістерські студії».

3.2. Список рекомендованої літератури

1. Активізація когнітивних процесів у спілкуванні : методичний посібник / [В.П.Казміренко, З.Ф.Сіверс, В.М.Духневич та ін.] ; за ред. В.П.Казміренка. – К.:Міленіум, 2011. – 268с.
2. Блинова О.Є. Відкритість до спілкування педагога і старшокласника: діагностика і формування / О.Є. Блинова // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2013. – № 2. – С. 35–41.
3. Блинова О.Є. Психодіагностика: психометричні основи конструювання тестів. Навчальний посібник для студентів. – Херсон: ПП Вишемирський, 2007. – 174 с.
4. Булах І.С. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів / Навчально-методичний посібник / І.С. Булах, Л.В. Долинська. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2012. – 114с.
5. Власова О. І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О. І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.
6. Горностай П. П. Динамічні процеси в малій групі: соціально-психологічний вимір освітнього середовища: [монографія] / [П. П. Горностай, О. Л. Вознесенська, І. В. Грибенкотайн. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 190с.
7. Горностай П. П. Методи групової роботи в системі освіти : методичні рекомендації / П. П. Горностай . – К., 2016. – 64 с.

8. Збірник науково-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України: до 10-річчя з дня заснування Українського НМЦ практичної психології і соціальної роботи / АПН України, Укр. наук-метод. центр практичної психології і соц. роботи; упорядник В. Г. Панок та ін.; наук. ред. С. Д. Максименко. – К. : Шкільний світ, 2008. – 256 с.
9. Казібекова В.Ф. Психологічне консультування сім'ї. Навчально-методичний посібник для студентів напрямку підготовки 6.030102. Психологія вищих навчальних закладів. – Херсон. ПП Вишемірський В.С., 2014. – 264 с.
10. Крупник І. Р. Психолого-педагогічна програма «Співпраця» / І. Р. Крупник // Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи : матер. III Всеукр. наук.-прак. конф. з міжнар. участю (м. Дніпродзержинськ, 26-27 травня 2016 р.) / Дніпродзержинський державний технічний університет. – Дніпродзержинськ, 2016. – С. 86-88.
11. Максименко С.Д. Практикум із групової психокорекції: підручник / Максименко С. Д., Прокоф'єва О. О., Царькова О. В., Цехмістер Я. В., Кочкурова О. В. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 752 с.
12. Методичні рекомендації по проведенню тренінг-курсу для підлітків з питань просвітницької роботи щодо здорового способу життя. – К.: Міленіум, 2002. – 48 с.
13. Моргун В. Ф., Тітов І. Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-е видання. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 464 с.
14. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник для молодих викладачів, аспірантів і майбутніх магістрів / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. – 267 с.
15. Орбан-Лембрик Л.Е., Подгурецькі Ю. Психологічні засади спілкування: Монографія / Л.Е. Орбан-Лембрик, Ю. Подгурецькі. – Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2008. – 416 с.
16. Панок В.Г. Психоконсультативні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти : навч.-метод. посіб. / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Д. Д. Романовська; за наук. ред. В.Г. Панка; Укр. НМЦ практ. психології і соц. роботи НАПН України. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 232 с.
17. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – К.: ТОВ «Філ-студія», 2006. – 320с.
18. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Практикум. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 335 с.
19. Психодіагностика Навчальний посібник для студентів соціологів / уклад. Ю.В. Кушнір. Донецьк: КиЦ, 2012. – 346 с.

20. Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / уклад. М. В. Лемак, В. Ю. Петрище. – Ужгород : Видавництво Олександра Гаркуші, 2012. – 616 с.
21. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. – К., 2003. – 116 с.
22. Романчикова В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
23. Сергієнко Л. П. Основи наукових досліджень у психології : кваліфікаційні та дипломні роботи. Навчальний посібник. – К. : Видавничий Дім «Професіонал», 2009. – 240 с.
24. Тавровецька Н.І. Основи психологічної практики. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Психології» вищих навчальних закладів. – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2012. – 196 с.
25. Татенко В.О. Сучасна психологія: теоретично-методологічні проблеми : навч.посіб. / В.О.Татенко. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 288с.
26. Технологія тренінгу / за заг. ред. С. Максименко. – К.: Главник, 2005. – 112 с.
27. Технологія тренінгу / за заг. ред. С. Максименко. – К.: Главник, 2005. – 112 с.
28. Фурман А.В. Ідея і зміст професійного методологування : [монографія] / Анатолій Васильович Фурман. – Тернопіль; ТНЕУ, 2016. – 378с.
29. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навчальний посібник / І. М. Цимбалюк . – К. : Професіонал, 2009. – 544 с.
30. Шліппе А. Системна психотерапія та консультування / А. фон Шліппе, Й. Швайцер. – Львів : ВНТЛ – Класика, 2004. - 320 с.
31. Штепа О. С. Особливості загальної компетентності та її діагностика / О. С. Штепа // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 10. – С. 39-49.
32. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. методичні поради. 4-е видання, виправлене і доповнене / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. – К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2010. – 80 с.

Інформаційні ресурси

1. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». – Режим доступу: <http://www.pj.kherson.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>
3. Репозитарій Херсонського державного університету. – Режим доступу: <http://ekhsuir.kspu.edu/>

4. Сайт журналу «Експериментальна психологія» – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/files/psychology/experimental/>
5. Сайт журналу «Освіта регіону. політологія, психологія, соціальні комунікації» . – Режим доступу: <http://www.vmurol.com.ua/index.php?idd=%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%83>
6. Сайт журналу «Психологічне консультування». – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072034758/psihologiya/psihologichne_konsultuvannya_ta_korektsiya
7. Сайт журналу «Психологічний часопис» . – Режим доступу: <http://ua.appsyjournal.com/>
8. Сайт журналу «Психологія». – Режим доступу: <https://eknigi.org/psihologija/>
9. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України . – Режим доступу: <http://ispp.org.ua/biblioteka.htm>
10. Сайт Національної академії педагогічних наук України . – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/>
11. Херсонська віртуальна бібліотека ХДУ. – Режим доступу: <http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Library/Catalog.aspx>

3.3. Методичні рекомендації до проведення виробничої практики

Звітними документами служать: характеристика з місця проходження практики, щоденник практики та письмовий звіт про практику. Кожен з цих документів грає свою роль в оцінці результатів практики. Звіт-характеристика магістранта має враховувати відвідування, дисциплінованість, виконавчість, ініціативність, акуратність, не конфліктність. Завдання-звіт містить термін початку і закінчення практики, індивідуальний графік роботи магістранта, перелік і коротку характеристику всіх видів роботи, що здійснювались впродовж практики. Записи відбивають різноманітність видів діяльності, їх обсяг та складність виконання для магістранта.

Письмовий звіт необхідний для того, щоб оцінити здатність магістранта узагальнити виконану роботу, виділити досягнення, які він вважає найбільш корисними у його професійній підготовці. Звітна документація повинна вестись українською мовою, бути акуратно оформленою та зброшурованою, обов'язково представленою для перевірки груповому керівнику. Звіт здається протягом двох днів після закінчення практики, а її оформлення йде протягом усієї практики. Наприкінці практики магістранти подають заповнений щоденник та письмовий звіт. Керівник знайомиться зі звітом. При позитивній оцінці візує звіт на титульному аркуші, готує характеристику на магістранта, що відбивається у щоденнику практики. У характеристиці дається оцінка виконання програми практики, змісту і оформлення звіту. В останній день

практики письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими університетом (щоденник, характеристика а ін.) подається на рецензування керівнику практики від університету для перевірки і візування. У випадках невідповідності вимогам щодо змісту і оформлення звіту, він повертається на доопрацювання. Диференційована оцінка за практику виставляється за результатами виконання програми практики та індивідуальних завдань особисто виконаних магістрантом під час практики.

Методичні рекомендації до проведення переддипломної практики

Організація науково-дослідної роботи відповідно до теми кваліфікаційної роботи, підбір теоретичного матеріалу, планування дослідження. Проведення науково-дослідної роботи, вирішення питання про дослідну групу, опрацювання досліджуваної групи, отримання первинного матеріалу. Проведення науково-дослідної роботи, статистична обробка матеріалу, узагальнення результатів дослідження, представлення результатів дослідження, підготовка доповіді. Дослідницька робота здійснюється у виконання індивідуальних завдань з елементами експериментально-психологічних обстежень, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях зі складанням таблиць, схем, діаграм тощо. Результатом дослідної роботи є друковані роботи в наукових і науково-популярних виданнях або оприлюднення отриманих даних на конференціях різного рівня. Результати дослідницької роботи можуть бути фрагментом кваліфікаційної роботи студента.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Вид практики	Поточний контроль	Підсумковий контроль
Виробнича практика	Під час проходження практики контролюється та оцінюється наступне: - трудова дисципліна, щоденна робота магістрантів; - підготовленість студентів до проведення заходів, що передбачає програма практики; - підготовленість магістрантів до проведення анкетування за обраною тематикою; - результативність всіх видів діяльності практиканта відповідно програмі; - вчасна розробка і надання керівникам практики звітної документації. Фіксація старостами груп і груповими керівниками практики відвідування бази практики: кожен магістрант повинен відпрацювати не менш 6 годин на день, 30 годин та тиждень; Ведення щоденних записів, фіксувати усі види роботи практиканта протягом практики, звіт-характеристика магістранта-практиканта та звіти	Диференційований залік

	методистів; Обговорення результатів та наслідків практики на засіданні кафедри, визначення рекомендацій щодо покращення роботи магістрантів; залік з практики. Підведення підсумків виробничої практики Захист підсумків виробничої практики магістрантів здійснюється під час проведення заліку, який планується протягом п'яти днів після її завершення. Оцінка за проходження виробничої практики виставляється з урахуванням відгуків і запропонованих оцінок керівників від бази практики, відповідей на запитання під час проведення заліку та якості оформлення звітної документації. Комісія під головуванням заступника декана факультету з навчально-методичної роботи і практики виставляє у залікову відомість диференційовану оцінку. Оцінка з практики враховується на рівні з іншими, що характеризують успішність магістранта. Магістрант, що не виконав програму практики, отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету або переводиться на повторний термін навчання. Після проведення заліку на факультеті проводиться підсумкова конференція з виробничої практики магістрантів, де обговорюються результати, вносяться пропозиції щодо покращення умов проходження практики.	
Переддипломна практика	Формою контролю переддипломної практики є представлення друкованого варіанту кваліфікаційної роботи на кафедру, розробка та проведення 1 корекційного заняття в тренінговій формі за обраною в дослідженні тематикою.	Захист результатів проведеного дослідження на засіданні кафедри

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Вид практики	Звітна документація
Виробнича	- щоденник, який містить термін початку і закінчення практики; - характеристику всіх видів роботи, що здійснювалась впродовж практики, самоаналіз Магістрантами проходження практики та її наслідків; - звіт про проходження практики з аналізом результатів всіх запланованих форм роботи та коротким самоаналізом; - розроблені навчально-методичні матеріали до семінарських, практичних чи лабораторних занять; - тестові форми контролю рівня знань студентів;

	- сценарій проведеної кураторської години та план-характеристика психопрофілактичного заходу; - оформлені відгуки на відвідані заняття викладачів кафедри; - оформлений відгук керівника практики на 2 заняття, що самостійно провів магістрант; - протоколи психодіагностичного обстеження. В кінці проведення всіх психодіагностичних методик обов'язково узагальнити результати всіх тестів і зробити висновок щодо стану даної проблеми. - План психокорекційної роботи з описанням всіх передбачених заходів (занять). Протоколи проведення 2 психокорекційних занять. - Підготовлена до друку наукова стаття за результатами психодіагностичної роботи у online-режимі. - створені авторські наукові профілі у наукометричних базах ORCID та Google Scholar.
Переддипломна	Звіт з переддипломної практики: здійснюється у формі передзахисту кваліфікаційної роботи, надання інформації щодо оприлюднення результатів досліджень (статті, тези) та довідки про перевірку на унікальність відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти. За результатами передзахисту надається або не надається рекомендація до захисту відповідно до визначених критеріїв. Результати передзахисту заносяться у протоколи засідань кафедри.